

3 / 2018. (06.25.) Dékáni Utasítás az IMSc program időszakairól, kiszolgálásuk szabályairól, részképzéseken való részvételről

Az ebben a dokumentumban részletezett szabályozási elemek túlnyomó többségét már a Kari Tanács által 2016. június 21-én elfogadott IMSc program leírása is tartalmazza, de az eddigi tapasztalatok alapján néhány hangsúlyos kérdéskörben a programleírás mellett szükséges további szabályozó eszközök alkalmazása is.

A jelen dokumentum az „Integrált” villamosmérnöki és mérnökinformatikusi BSc+MSc (IMSc) program egységes formában kezelt időszakait azonosítja és szabályozza. Célja egyértelművé tenni, hogy miközben a résztvevő hallgatóinknak az ismeretszerzés és a készségfejlesztés kifejezetten rugalmas eszköztárát kínáljuk, a képzési struktúra kulcselemeit a Kar – továbbra is – szabályozott keretek között valósítja meg.

I. Az IMSc program első négy szemesztere

Az alábbi szabályozás a mérnökinformatikus és a villamosmérnök BSc szakok tantervében az első négy szemeszterre ütemezett „természettudományos alapismeretek” és „szakmai törzsanyag” besorolású tantárgyaira vonatkozik.

1. Az első négy szemeszter az emelt szintű megalapozást célozza, amelynek oktatásszervezési eszköze a tanulókör, ennek keretében pedig az emelt szintű gyakorlat/labor, valamint több előadás-kurzussal meghirdetett tárgyak esetében – ha erre van tárgyfelelősi kezdeményezés – a dedikált előadás.
2. Az emelt szintű megalapozás elsősorban a problémamegoldó készségek fejlesztését és a szakma iránti elkötelezettség erősítését szolgálja. Ennek eszközei olyan gyakorlati/projekt feladatok, amelyekhez szükséges előismeretek és készségek az évfolyamátlatot meghaladják, az elvárt ráfordítás mellett a többség részéről esetlegesen teljesíthetők. A tárgyi ismeretek elmélyítése a közvetlen cél, nem a bővítésük.
3. Az emelt szintű megalapozás programszintű, tehát a programban résztvevő valamennyi hallgató számára „kötelező”. Az egy-egy tárgyból elmélyülni kívánók eddigi gyakorlat szerinti, emelt szintű kiszolgálása a tárgyfelelős tanszék feladat- és hatásköre. Esetükben az IMSc program emelt szintű óráinak látogatását szervezett formában nem támogatjuk.
4. A tantárgyi követelményekben meghatározott átlagos hallgatói munkamennyiség az emelt szintű programban sem növelhető. A program keretében arra építünk, hogy a résztvevők ugyanakkora átlagos hallgatói munkamennyiség mellett magasabb színvonalon teljesítenek.
5. Az IMSc program résztvevőit külön tanulókörökbe osztjuk be, és az egyes tantárgyak gyakorlatait és laboratóriumi foglalkozásait ezen tanulóköri beosztás szerinti bontásban tartjuk.
6. Az egyes tantárgyak emelt szintű programja alapvetően a gyakorlatok és a laboratóriumi foglalkozások keretében, az átlagot meghaladó mértékű elmélyülést igénylő probléma-, ill. feladatmegoldások révén valósul meg.
7. Az IMSc program első négy szemeszterében a hangsúly az ismeretek elmélyítésén, és a kapcsolódó készségfejlesztésen van, nem közvetlen cél az egyes tárgyakból többletismeret szerzése.
8. A program általános célkitűzéseiből kiindulva külön előadás kurzus meghirdetése a programnak nem része. Amennyiben a tárgyfelelős (tanszék) szakmai megfontolásból, tanszéki finanszírozás mellett, külön/”többlet” előadás kurzust hirdetne, akkor ennek ütemezése csak a normál kurzussal párhuzamosan (azonos időpontra) történhet.

9. Az egyes tárgyak adatlapjaiban foglaltakon túlmutató, minden tehetséggondozási célú további laboratóriumi vagy egyéb foglalkozás csak a hallgatók önkéntes részvétele és a tanszék finanszírozása esetén hirdethető meg.
10. Az emelt szintű ismeret- és példanyag rendelkezésre álló, közreadható dokumentumait (szakirodalmi hivatkozások, publikus segédletek, jegyzetek, prezentációk stb.), a programban részt nem vevő hallgatók számára is hozzáférhetővé kell tenni.
11. Az IMSc és a normál program személyi feltételeinek összehangolása (az oktatók kiválasztása) a tanszékvezetők felügyeletével történik.

II. Az IMSc program 5-7. szemesztere: a BSc specializációk időszaka

1. Az ötödik szemesztertől kezdve az IMSc hallgatók is az eddigi szabályok szerint hozzáférhető specializációk egyikét választva folytatják tanulmányaikat. Az emelt szintű megalapozás birtokában azonban lehetővé/vállalhatóvá válik, hogy az integrált program hallgatói a jelenlegi tanterv tárgyválasztékára alapozva, de a jelenlegi tantervhez képest rugalmasabb specializációs képzési program szerint haladhassanak.
2. Az ötödik szemesztertől az IMSc tanterv "átlapolódó": ellenőrzött módon még a BSc időszakában felvehető MSc-s tárgyak, nyáron is teljesíthető – az önálló laboratóriumhoz és a szakdolgozathoz köthető – "kutatási" kreditek, később egyes PhD-s tárgyak is. A tanterv rugalmassága megengedi a két szak tárgyválasztéka közötti "átjárhatóságot" is.
3. A hallgatók adott specializációra/ágazatra történő besorolásukat követően a Specializáció laboratórium, a Témalaboratórium, az Önálló laboratórium és a Szakdolgozat-készítés tantárgyakat (összesen 27 kredit) az adott specializációt, ill. ágazatot kiszolgáló tanszékeken teljesítik. Ebből 23 kreditnyi tantárgy teljes mértékben személyre szabott tartalmú.
4. A differenciált szakmai ismereteket adó tárgyakat illetően (4 specializáció tantárgy, összesen 16 kredit) – a szélesebb spektrumú tájékozódás vagy az ismeretek egyéni elképzelés szerinti kombinálása érdekében – a hallgató jogosult olyan önálló programot összeállítani, amelyben egy tantárgy általa választott: a karon oktatott összes szak differenciált szakmai blokkjának "hozzáférhető" tárgyai közül. A hozzáférhetőség értelemszerűen az órarend, az adott tantárgy esetében érvényes létszámkorlát, valamint a számonkérések esetlegesen átfedő ütemezése alapján értelmezhető.
5. A fentiek érvényesítése esetén elképzelhető, hogy – a szabadon választható tárgyakat is hozzászámítva – az 5-7. szemeszterekhez rendelt 90 kreditből akár 37 – az órarendi ütemezést figyelembe vevő tantárgy listákról – szabadon választott, ill. személyre szabott tartalmú legyen.
6. A szabadabb tárgyfelvételt az órarendkészítés szempontjai is segítik.
7. Mindezzel összhangban van az a követelmény, hogy ebben az időszakban az IMSc program hallgatóitól már csak a teljesítményarányos (legalább 4.00-és súlyozott tanulmányi átlag, és a mintatanterv szerint kumulált kreditszám) haladási sebességet várjuk el.
8. A specializációk időszakában a hallgató munkájának legfőbb irányítója a mentori feladatokat is ellátó tanszéki témalabor, önálló labor, ill. szakdolgozat/diplomaterv konzulens.
9. Az IMSc programban résztvevő a BSc képzés időszakának szabályos lezárását követően BSc diplomát kap, ezért hátrány nem éri, ha a további tanulmányait nem az IMSc program keretei között, hanem más hazai vagy külföldi intézményben folytatja.
10. A tanszékvezetők a kedvezményes tanulmányi rend szerint haladók számára a követelmények teljesítéséhez rugalmas feltételeket biztosítanak.
11. A BSc-MSc átmenet a program résztvevői számára kedvezményes – szóbeli felvételi vizsgát tartalmazó – eljárásrend szerint történik.

III. Az IMSc program 8-11. szemesztere: az MSc specializációk időszaka

1. Az IMSc tanterv szerinti hallgató akkor válik MSc hallgatóvá, ha sikeres BSc záróvizsgát tett, és teljesítette az MSc felvételi követelményeket. Az MSc specializációk választása a meglévő szabályok szerint lehetséges. Az MSc tárgyfelvetelek rendjét nagyfokú rugalmasság jellemzi.
2. Az MSc-s időszak szakmai irányultságát a főspecializáció-választás határozza meg, a konkrét szakmai tartalom meghatározása a specializációt kiszolgáló tanszékek feladata. A választott főspecializáció valamennyi tantárgya teljesítendő, a mellékspecializáció óra- és kreditkerete terhére pedig a Kar MSc fő- és mellékspecializációinak tárgykínálatából kiindulva egyéni program állítható össze.
3. Az MSc időszakban az IMSc program résztvevője „munkatársa” annak a tanszéknek, amelyiken specializációs projektjeibe illeszkedő kutatásait végzi. Ennek megfelelő szinten és mértékben vesz részt a tanszék szakmai életében.
4. Az MSc időszak kutatási programját a konzulens/mentor annak előzetes felmérését követően tervezi meg, hogy hallgatója számára mennyire reális a Kar PhD programjában való részvétel.

IV. Hazai és nemzetközi tapasztalatszerzés az IMSc program keretében

Az IMSc program hangsúlyos eleme a hazai és külföldi tapasztalatszerzés lehetősége, melynek tipikus formája valamilyen mobilitási program keretében megvalósuló részképzés/félévathallgatás.

1. Az IMSc program hallgatóitól a Kar részképzés(ek)en való részvétel esetén is elvárja az időarányos (szemeszterenként 30 kredit) teljesítést, aminek érdekében – a konzulens/mentor felügyelete mellett – szükséges a tanulmányok előre tervezése.
2. A félévathallgatások biztonsággal a BSc-s időszak 7., ill. az MSc-s időszak 2. és/vagy 3. szemeszterében valósíthatók meg, a további félévekben a program egyidejű, maradéktalan teljesítésére vállalkozni – az együttműködési szerződések keretében megvalósuló áthallgatások kivételével – nem reális. (Az MSc-s időszak 3 szemeszter alatti teljesítésének vállalása esetén csak a 2. szemeszter jöhet számításba.)
3. A lehetőséggel élni kívánó hallgatóknak célszerűen igénybe kell venniük a kedvezményes tanulmányi rend¹ (Lásd még BME TVSz 130. §) intézményét, hogy a követelmények teljesítésének formája és időzítése reális keretek közé kerüljön.
4. Az időarányos haladás érdekében a félévathallgatás félévében a hallgatónak fel kell vennie mindazokat a tárgyakat, amelyeket egyébként itthon maradása esetén felvenne. Ezzel párhuzamosan a hallgató a félévathallgatás helyszínén mindent megtesz olyan tárgyak felvétele érdekében, amelyek részben vagy egészben elismerhetők az itthon felvett tárgyak teljesítéséeként. Ez utóbbi kérdéskörben (is) kikéri tanszéki konzulensének (mentorának) tanácsát, és követi a félévathallgatással kapcsolatosan esetlegesen meglévő intézményközi megállapodásokban foglaltakat.
5. A BME-n felvett, de a másik intézménynél nem teljesíthető/nem teljesített valamennyi tárgy (laborok is) követelményeinek teljesítésére a hallgató – személyre szabott ütemezéssel, részben a

¹ Olyan névre szóló engedély, mely mentesítést adhat egyes tantervi foglalkozások vagy foglalkozástípusok kötelező látogatása alól, lehetőséget biztosíthat vizsgák illetve szigorlatok vizsgaidőszakon kívüli teljesítésére, engedélyt adhat egyes évközi kötelezettségeknek a tantárgyi követelményben előírttól eltérő módon vagy ütemezésben történő teljesítésére (Lásd BME TVSz 130. §)

visszaérkezését követően – a kedvezményes tanulmányi rend keretében kap lehetőséget.² (Ehhez olyan szabályozás és eljárásrend tartozik, amely lehetővé teszi a következő szemeszter időszakára eső teljesítések adminisztrálását, ill. elszámolását akár a következő szemeszterben történően is.)

6. Félévathallgatás esetén az időarányos teljesítés kritériumának teljesülését a visszaérkezést követő szemeszter lezárásakor ellenőrizzük.
7. A Kar érintett munkatársai, ill. bizottságai támogatják – a lehetőségek figyelembevételével engedélyezett – kedvezményes tanulmányi rend szerinti előrehaladást, és biztosítják annak feltételeit.

Budapest, 2018. június 25.

Dr. Jakab László
dékán s.k.

² Gyakran előfordul, hogy a félévathallgatás helyszínein a kiválasztott szemeszter azt követően zárul, hogy nálunk már megkezdődött a következő. A határidőket ezek ismeretében kell megállapítani.